

Hva vet vi om innvandrere som verken jobber, studerer eller mottar ytelser?

I 2011 hadde 16 prosent av innvandrerne i alderen 20-66 år svak tilknytning til arbeidsmarkedet, det vil her si at de verken jobbet, søkte arbeid, studerte eller mottok ytelser knyttet til fravær av arbeidsinntekt. I befolkningen for øvrig gjaldt det for 4 prosent. Mange av innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet kommer fra land i Afrika og Asia, men også de fra EU-land i Øst-Europa utgjør en stor gruppe. Med unntak av nordiske innvandrere er andelen med svak tilknytning høyere blant innvandrerkvinner enn blant innvandremenn.

Før vi omtaler innvandrere med svak tilknytning til arbeidslivet, er det verdt å si noe om de siste årenes sysselsettingsutvikling blant innvandrere generelt. Det er ingen tvil om at innvandrerne (se tekstboks for definisjon) har bidratt svært mye til veksten i sysselsettingen de siste ti årene, andelen innvandrere blant de sysselsatte har økt jevnt de siste årene. Dette henger først og fremst sammen med den økte innvandringen Norge har opplevd som følge av EU-utvidelsen i 2004. Utvidelsen østover åpnet som kjent for økt arbeidsinnvandring, spesielt fra Polen og Litauen.

Veksten i antallet innvandrere utgjør i seg selv ikke hele forklaringen på den økte andelen innvandrere blant de sysselsatte. Etter 2007 har det også vært en moderat nedgang i antallet sysselsatte blant befolkningen for øvrig, samtidig som antallet sysselsatte innvandrere har økt. Økningen i antallet sysselsatte innvandrere har opprettholdt den totale sysselsettingsveksten og slik sett veid opp for stagnasjonen i sysselsettingen blant befolkningen for øvrig (Olsen 2013).

Noen grupper innvandrere skiller seg ut

Det er fortsatt slik at sysselsettingsandelen er lav i mange innvandrergrupper. I 2012 var for eksempel 43 og 55 prosent av innvandrerne fra henholdsvis Afrika og Asia sysselsatt, mens tilsvarende andel blant de fra EU-land i Øst-Europa var 73 prosent ([SSB 2013](#)). En viktig forklaring på denne forskjellen er at et stort flertall av personene i sistnevnte gruppe har kommet til Norge nettopp for å jobbe, mens svært mange i de to andre gruppene enten har kommet som flyktninger eller som familiegjenforente med flyktninger.

Andelen sysselsatte blant innvandrere i alt var 63 prosent i 2012 sammenlignet med 70 prosent blant befolkningen for øvrig. Bildet av sysselsettingen blant innvandrerne er altså sammensatt; på den ene side har innvandrerne bidratt sterkt til den siste tidens sysselsettingsvekst, på den annen side er det i noen innvandrergrupper fortsatt en del som står utenfor arbeidslivet.

Flere skal ut i jobb

Å øke graden av sysselsetting blant innvandrere er en av de viktigste måtene å hindre at det oppstår et delt samfunn, der levekårsforskjeller følger etniske linjer. Det er derfor et erklært mål fra myndighetenes side om å styrke innsatsen for å få flere innvandrere i arbeid (Meld. St. 6 (2012-2013), 2012). En del

Erik Herstad Horgen

Innvandrere

Personer som er bosatt i Norge, men som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og har fire utenlandsfødte besteforeldre. Det er registrert bosatte innvandrere vi belyser her, det vil si at de har et forventet opphold på mer enn seks måneder og er registrert bosatt ifølge Det sentrale folkeregisteret. Utenlandske statsborgere på korttidsopphold i Norge inngår ikke i gruppen vi ser på. Det gjør heller ikke norskfødte med innvandrerforeldre.

Artikkelen bygger på rapporten «[Innvandrere med svak tilknytning til arbeidsmarkedet – hvem er de?](#)», publisert 6. juni 2014. Rapporten er finansiert av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Erik Herstad Horgen er statsviter og seniorrådgiver i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk. (erik.horgen@ssb.no)

Tilknytning til arbeidsmarkedet

Svak tilknytning til arbeidsmarkedet er her definert som verken å delta i arbeidslivet, ta utdanning eller å motta ytelser eller pensjoner knyttet til fravær av arbeidsinntekt.

Delta i arbeidslivet er å være sysselsatt (lønnstaker eller selvstendig næringsdrivende), registrert helt arbeidsledig eller «arbeidssøkende ellers». I sistnevnte kategori inngår ordinære tiltaksdeltakere, personer som mottar individstønning, dagpenger eller ventestønning, og personer på introduksjonsordning for nyankomne flyktninger.

Å være under utdanning betyr at man er registrert med en aktivt pågående utdanning.

Helserelaterte ytelser, omfatter sykepenger, arbeidsavklaringspenger samt foreløpig og varig uførepensjon.

Pensjoner er AFP-pensjon, samt etterlattepensjon, supplerende stønning og pensjoner fra andre enn NAV/folketrygden (alderspensjon er ikke relevant her siden vi kun omtaler de under 67 år).

av denne innsatsen retter Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) mot innvandrere med svak tilknytning til arbeidsmarkedet.

Å ha svak tilknytning til arbeidsmarkedet betyr her at man verken jobber, søker arbeid, studerer eller mottar ytelser knyttet til fravær av arbeidsinntekt (se tekstboks om tilknytning til arbeidsmarkedet).

Denne definisjonen krever en noe nærmere forklaring: Å jobbe eller å være midlertidig fraværende fra jobb på grunn av sykdom, ferie eller betalt permisjon gir deg helt opplagt en tilknytning til arbeidsmarkedet, men det er ikke like opplagt at alle de som ikke jobber, nødvendigvis har en svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Man kan ha andre former for tilknytning til arbeidslivet enn å jobbe. Noen studerer eller går på skole nettopp med sikte på å få seg jobb i fremtiden, noe som kan sies å gi dem en slags tilknytning til arbeidsmarkedet. Arbeidsledige, tiltaksdeltakere og personer på individstønning må også sies å kunne ha et aktivt forhold til arbeidsmarkedet i og med at målet er å få dem i jobb. Vi ser derfor bort fra disse gruppene når vi snakker om personer med svak tilknytning til arbeidsmarkedet.

I tillegg til de ovennevnte gruppene har vi også utelukket mottakere av helserelaterte ytelser, som arbeidsavklaringspenger og uførepensjon. Mottakere av pensjoner, først og fremst AFP, er også utelatt. Her kan det innvendes at mange av mottakerne av helserelaterte ytelser eller pensjoner kan ha svak tilknytning til arbeidsmarkedet, i så måte er det kun en undergruppe av personer med svak tilknytning til arbeidsmarkedet som vi ser på her. Vi har likevel utelatt dem fordi disse ytelsene og pensjonene direkte er knyttet til fravær/opphør av arbeid, for eksempel i motsetning til ytelser som sosialhjelp eller kontantstøtte. Det er også verdt å minne om at det går an å kombinere de nevnte helserelaterte ytelsene og AFP med å jobbe.

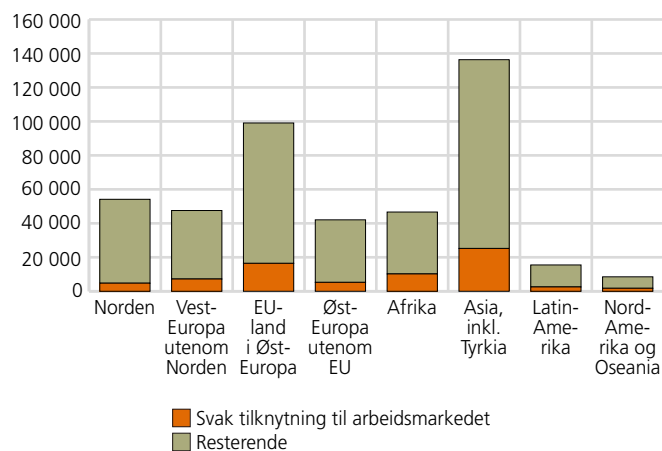
Flest fra Asia og EU-land i Øst-Europa

I alt var det 73 500 innvandrere (20-66 år) som hadde svak tilknytning til arbeidsmarkedet i 2011, en andel på 16 prosent. I figur 1 er innvandrerne fordelt etter landbakgrunn og etter tilknytning til arbeidsmarkedet. De to store innvandrergruppene med svak tilknytning til arbeidsmarkedet målt i

antall, kommer fra Asia og fra EU-land i Øst-Europa. De var også de desidert mest tallrike gruppene totalt sett. Til sammen utgjorde de dermed i 2011 over halvparten av innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Men i begge gruppene var andelen med svak tilknytning til arbeidsmarkedet bare litt høyere enn blant innvandrerne totalt sett: 19 prosent blant dem fra Asia og 17 prosent blant dem fra EU-land i Øst-Europa. Det var innvandrerne fra Afrika som hadde den høyeste andelen, med 22 prosent.

Når vi ser på relative tall, var det innvandrerne fra Nord-Amerika og Oseania som hadde nest høyest andel med svak tilknytning til arbeidsmarkedet, 21 prosent i 2011. Som vi ser i figur 1, utgjorde dette en svært liten gruppe målt i antall. Lavest andel var det blant innvandrere fra Norden (9 prosent) og Øst-Europa utenom EU (13 prosent). Blant innvandrere fra Vest-Europa utenom Norden var andelen 15 prosent.

Figur 1. Innvandrere i Norge (20-66 år), etter landbakgrunn og tilknytning til arbeidsmarkedet. 4. kvartal 2011

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå.

Når man fordeler etter verdensdeler eller regioner, slik som i figur 1, skjuler man eventuelle forskjeller mellom enkeltlandsgrupper. Å fordele alle innvandrere etter enkeltland ville bli svært uoversiktlig og altfor detaljert, men vi kan si noe om de aller største enkeltlandsgruppene. Av de 73 500 innvandrere med svak tilknytning til arbeidsmarkedet i 2011 kom hele 30 600 fra enten Polen, Litauen, Somalia, Filippinene, Irak, Pakistan eller Thailand. Av disse var det desidert høyeste antallet fra Polen (9 300), deretter fulgte Somalia (4 800), Filippinene (4 100) og Irak (3 500). Blant disse sju landene var det derimot høyest andel med svak tilknytning blant de fra Somalia (31 prosent) og Filippinene (30 prosent). Blant dem fra Pakistan, Irak og Thailand var andelen henholdsvis 22, 21 og 20 prosent. Lavest andel blant disse nevnte sju innvandrergруппene var det blant dem fra Litauen (17 prosent) og Polen (16 prosent). Blant innvandrere fra noen land er det ganske store kjønnsforskjeller, noe vi kommer tilbake til lenger ned i artikkelen.

Mange kvinner fra nyere EU-land

Det kan kanskje virke som et paradoks at en av innvandrergруппene med høyest andel sysselsatte, nemlig de fra EU-land i Øst-Europa, også har en relativt høy andel med svak tilknytning til arbeidsmarkedet (se figur 1). Som tidligere nevnt har jo mange av disse kommet til Norge nettopp for å jobbe. Dette har i første rekke vært menn, blant annet som følge av stor etterspørsel etter arbeidskraft i tradisjonelt mannsdominerte næringer som bygg og anlegg.

En betydelig del av kvinnene som har innvandret fra disse landene, har gjort det i form av familiegjengenforening. Blant disse kan det være en del som blir forsørget av ektemannen, eller som jobber i uregistrerte arbeidsforhold. Dette kan være med på å forklare at andelen med svak tilknytning til arbeidsmarkedet er høyere blant kvinnene enn mennene i denne innvandrergруппen (se figur 2). I 2011 var andelen med svak tilknytning til arbeidsmarkedet i denne innvandrergруппen 14 prosent blant mennene og 21 prosent blant kvinnene.

At en del av kvinnene blir forsørget av ektemannen eller jobber i uregistrerte arbeidsforhold, kan bare være en del av forklaringen på den relativt høye andelen med svak tilknytning til arbeidsmarkedet blant personer fra EU-land i Øst-Europa. En annen delforklaring kan faktisk også være at en del har flyttet ut av landet uten å melde fra om det, noe vi omtaler senere i artikkelen.

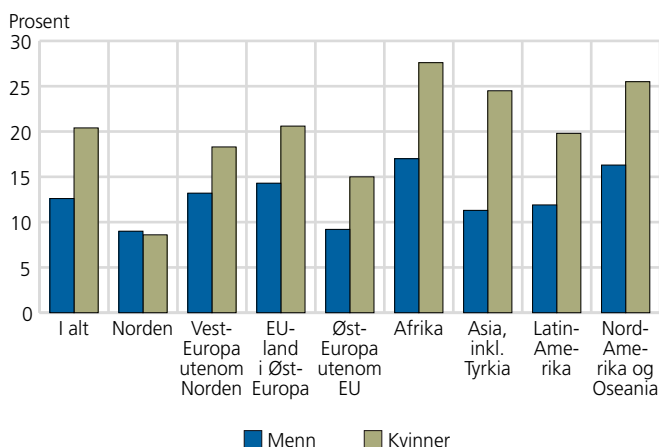
8 prosent på sosialhjelp

Det er bare et ganske lite mindretall av innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet som har status som sosialhjelpsmottakere i datagrunnlaget, som har vært hovedkilden for denne statistikken (se tekstboks). I 2011 var andelen på sosialhjelp blant innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet 8 prosent (se tabell 1). Dette er en stønad som er ment å være en

Datagrunnlaget

Artikkelen bygger på tall fra System for persondata (SFP), en utvidet registerbasert statistikk for sysselsetting, der også de ikke-sysselsatte er med. For begge grupper gis det opplysninger om hvorvidt de er under utdanning eller mottar offentlige ytelser. Systemet er etablert nettopp for å beskrive ulike gruppers forhold til arbeidsmarkedet, utdanning og ytelser. Å ha «ukjent status» i SFP betyr derfor at man verken er sysselsatt eller er mottaker av noen av de ytelsene som systemet registrerer (se Nerland mfl. 2011 for en fullstendig oversikt). I tabell 1 ser vi at til sammen 84 prosent av innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet hadde ukjent status i SFP.

Figur 2. Andel innvandrere (20-66 år), med svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Etter landbakgrunn og kjønn. Prosent av registrert bosatte i alt i hver gruppe. 4. kvartal 2011

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1. Innvandrere (20-66 år) med svak tilknytning til arbeidsmarkedet, etter status i System for persondata (SFP) og kjønn. 4. kvartal 2011

	Begge kjønn		Menn		Kvinner	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	73 457	100,0	29 901	100,0	43 556	100,0
Sosialhjelp	5 746	7,8	2 997	10,0	2 749	6,3
Forsørgerytelse, med mer ¹	5 888	8,0	726	2,4	5 162	11,9
Ukjent status i SFP, hadde inntekt	43 173	58,8	18 184	60,8	24 989	57,4
Ukjent status i SFP, hadde ingen inntekt	18 650	25,4	7 994	26,7	10 656	24,5

¹ Her inngår også personer med nedsatt arbeidsevne, ikke på tiltak.

Kilde: System for persondata, Statistisk sentralbyrå.

midlertidig inntektssikring for personer som ikke har andre måter å forsørge seg på. I motsetning til en del helserelaterte ytelser, der man opparbeider seg rettigheter over tid, har alle med lovlig opphold og fast bosted i Norge i utgangspunktet rett til å få sosialhjelp. På bakgrunn av dette kunne man kanskje forvente at sosialhjelpsmottakere utgjorde en ganske stor andel av dem som har svak tilknytning til arbeidsmarkedet, men slik er det altså ikke.

Sosialhjelp gis blant annet på bakgrunn av familiesituasjonen, og det kan til en viss grad være litt tilfeldig hvem i familien som registreres som mottaker. Som regel er det kun én person i familien som er mottaker, derfor kan det reelle antallet sosialhjelpsmottakere være noe høyere enn det som vises i tabellen. Forskjellen mellom kjønnene, 10 prosent sosialhjelpsmottakere blant mennene sammenlignet med 6 prosent blant kvinnene, må også sees i lys av dette.

Mer interessant er det at forskjellene er svært store avhengig av landbakgrunn. Mens bare 1 prosent av dem med svak tilknytning til arbeidsmarkedet fra EU-land i Øst-Europa var sosialhjelpsmottakere i 2011, var tilsvarende andeler blant dem fra Afrika og Asia henholdsvis 22 og 9 prosent.

Det er omtrent like mange mottakere av forsørgerytelser (se tekstboks) som sosialhjelpsmottakere blant innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet (se tabell 1). Her er forskjellene mellom menn og kvinner betydelige, det er først og fremst kvinnene som mottar disse forsørgerytelsene. I 2011 var andelen 12 prosent blant innvandrerkvinnene med svak tilknytning til arbeidsmarkedet og kun 2 prosent blant mennene.

Også når det gjelder disse ytelsene, er det relativt stor forskjell mellom de forskjellige innvandrergruppene med svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Blant dem fra EU-land i Øst-Europa var andelen 4 prosent, sammenlignet med 10 prosent blant dem fra Asia og 16 prosent blant dem fra afrikanske land.

Mange med ukjent status

De resterende, altså de som verken mottok sosialhjelp eller forsørgerytelser (med mer), hadde ukjent status i SFP. For å kunne si litt mer om den store gruppen med ukjent status har vi koblet dataene med SSBs inntektsregister. SFP viser til tredje uka i november (4. kvartal) mens inntektsregisteret viser alle inntektene personene har hatt i løpet av hele året, både yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige overføringer og skattefrie overføringer.

Ved å se på de to kildene samtidig kan vi si noe om hvorvidt de med ukjent status i SFP 4. kvartal 2011 hadde noen inntekter i løpet av det året eller ikke. Vi ser i tabell 1 at 59 prosent av innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet hadde ukjent status i SFP, men likevel en eller annen form for inntekt i 2011. Dette kan ha vært alt fra arbeidsinntekt i løpet av den delen av året som SFP ikke dekker, til renteinntekter eller overføringer som ikke er med i SFP (for eksempel barnetrygd). Tilsvarende hadde 25 prosent, eller 18 700 personer, ukjent status i SFP og ingen inntekt. Vi omtaler denne gruppen senere i artikkelen.

Flest kvinner

Over halvparten av innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet er kvinner, i 2011 utgjorde de 59 prosent av personene i denne gruppen. Andelen innvandrerkvinner med svak tilknytning til arbeidsmarkedet var 20

Forsørgerytelser

Med forsørgerytelser mener vi her kontantstøtte og enslig forsørgerstønad. Også personer med nedsett arbeidsevne, ikke på tiltak, er inkludert i denne gruppen. Dette er personer som venter på vedtak om de er aktuelle for arbeidsrettede tiltak, og personer som ikke er aktuelle for slike tiltak. Siden disse er svært få sammenlignet med mottakere av kontantstøtte og enslig forsørgerstønad, har vi omtalt denne samlegruppen som «forsørgerytelser, med mer» i tabellene og som «forsørgerytelser» i teksten.

prosent i 2011, sammenlignet med 13 prosent blant mennene (se figur 2). I tilsvarende gruppe i befolkningen utenom innvandrere er det også en høyere andel kvinner med svak tilknytning til arbeidsmarkedet, men forskjellen er svært liten.

Det er også varierende grad av kjønnsforskjeller mellom de ulike innvandrergruppene. Innvandrerne fra Norden skiller seg fra de øvrige gruppene ved at andelen med svak tilknytning til arbeidsmarkedet er høyere blant menn. Innvandrere fra Norden skiller seg også ut med en lav andel med svak tilknytning til arbeidsmarkedet. I de andre gruppene er nivået høyere og forskjellen mellom kjønnene større. Størst forskjell mellom menn og kvinner finner vi blant innvandrerne fra Asia, i den gruppen hadde 11 prosent av mennene og 25 prosent av kvinnene svak tilknytning til arbeidsmarkedet i 2011.

Blant innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet er flertallet av kvinnene gift, mens flertallet av mennene er ugift. Videre er andelen som har barn, høyere blant kvinnene enn blant mennene i denne gruppen, og kvinnene er, som tidligere nevnt, overrepresentert blant dem som mottar forsørgerytelser. Når man ser dette i sammenheng med informasjon fra arbeidskraftundersøkelsen (se tekstboks), kan det virke som en god del av innvandrerkvinnene med svak tilknytning til arbeidsmarkedet er hjemme med barn og/eller eventuelt blir forsørget helt eller delvis av ektemann. Blant kvinnene som er gift, finner vi dessuten ektefellen igjen i SFP i de aller fleste tilfellene – og 70 prosent av disse kvinnenes ektefeller er sysselsatt.

Innvandrerne fra Somalia, Pakistan og Filippinene utmerker seg med spesielt høye andeler kvinner som har svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Da har vi kun tatt utgangspunkt i de tidligere nevnte enkeltlandene med flest personer i denne gruppen.

Blant innvandrerne fra Filippinene utgjorde kvinnene over 90 prosent av dem med ukjent status i SFP eller mottakere av sosialhjelp/forsørgerytelser. Det er rimelig å anta at en betydelig andel av disse er au pair. Denne gruppen vil ofte havne i gruppen med ukjent status i SFP siden de verken blir registrert som arbeidstakere eller som studenter mens de er i Norge, og siden de sjelden mottar velferdsytelser.

Blant innvandrerkvinnene fra Somalia hadde 40 prosent svak tilknytning til arbeidsmarkedet i 2011, tilsvarende andel blant dem fra Pakistan var 35 prosent. Mange av disse kvinnene har innvandret på bakgrunn av familiegjenforening, en del av kvinnene fra Somalia har kommet som flyktninger. Som vi har vært inne på tidligere, kan det være slik at en del av disse kvinnene blir forsørget av ektemannen.

Over halvparten har bodd i Norge i mindre enn fem år

Over halvparten av innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet har bodd i Norge i mindre enn fem år, i 2011 var andelen 58 prosent. Her er det svært små forskjeller mellom menn og kvinner, og ikke overraskende synker andelen med denne statusen etter lengden på botiden. Mens omtrent 32 prosent av innvandrerne med mindre enn ett års botid hadde svak tilknytning til arbeidsmarkedet i 2011, var andelen rundt 11 prosent blant dem med 10 års botid eller mer. Blant innvandrerne fra Afrika er bildet imidlertid noe mer sammensatt. Riktignok er de som har mindre enn ett års botid, sterkt overrepresentert blant dem med svak tilknytning til arbeidsmarkedet, men andelen

Arbeidskraftundersøkelsen (AKU)

En utvalgsundersøkelse om personers tilknytning til arbeidsmarkedet. I undersøkelse spør man også dem som ikke jobber, om hva de oppfatter som sin hovedsakelige virksomhet. Gjennom å koble datagrunnlaget for denne statistikken (System for persondata) med AKU ser vi at i overkant av 40 prosent av innvandrerne med svak tilknytning til arbeidsmarkedet sier at sin hovedsakelige virksomhet er å være hjemmearbeidende.

holder seg rundt 19-20 prosent både når vi ser på dem som har henholdsvis 1-4 års botid, 5-9 år og 10 år eller mer. Når vi holder dem med mindre enn ett års botid utenfor, ser det altså ikke ut til at lengden på botid påvirker nivået blant innvandrerne fra Afrika i særlig grad.

Kanskje flyttet ut av landet?

Personer som flytter til utlandet for godt, eller for en lengre periode, har plikt til å melde fra om flyttingen til et skattekontor før flyttingen. Av flere årsaker er det en del som ikke melder fra om at de flytter ut av Norge, og man kan derfor være rimelig sikker på at en del av de personene som har flyttet ut av landet, fortsatt er registrert som bosatte i Det sentrale folkeregisteret ([Pettersen 2013](#), s. 14-15). Denne gruppen blir dermed også inkludert i SSBs befolkningsstatistikk, som tallene i denne artikkelen blant annet bygger på. Det skal imidlertid sies at kvaliteten på SSBs utvandringsstatistikk er god sammenlignet med tallene i andre land (Pettersen 2013, s. 14-15). Siden det er fri flyt av arbeidskraft innenfor EØS-området, kan det være grunn til å tro at slik uregistrert utvandring er vanligere blant innvandrere fra disse områdene enn blant dem fra Afrika eller Asia.

Vi kan være rimelig sikre på at en del av dem som vi her omtaler som personer med svak tilknytning til arbeidsmarkedet, sannsynligvis har utvandret fra Norge uten å melde fra om det. Men omfanget er det umulig å si noe helt sikkert om. Det vi imidlertid vet, er at tre fjerdedeler av de 73 500 med svak tilknytning til arbeidsmarkedet i 2011 satte spor av seg i registrene i form av at de mottok sosialhjelp, kontantstøtte eller hadde andre inntekter i løpet av året. Også blant disse kan uregistrert utflytting forekomme – men sannsynligheten for slik uregistrert emigrering er i alle fall lavere i denne gruppen enn blant dem som vi ikke finner igjen med noen registrert inntekt.

Det var i alt 18 700 innvandrere med svak tilknytning til arbeidsmarkedet i 2011 som heller ikke hadde noen inntekt det året. Dette svarte til 25 prosent av personene i denne gruppen. Vi har også inkludert kapitalinntekter, slik at det ville holde med å ha hatt renteinntekter fra en norsk bankkonto for å bli registrert med en inntekt. Disse 18 700 personene utgjorde 4 prosent av innvandrerne i alt, tilsvarende gruppe blant befolkningen for øvrig var 1 promille.

Vi kan ikke trekke noen slutninger på bakgrunn av disse tallene, men på grunnlag av denne svært store forskjellen er det rimelig å anta at en betydelig andel av innvandrerne i denne gruppen kan ha flyttet ut av landet uten å melde fra om det. Vi vet nemlig også fra før av at innvandrere har høyere sannsynlighet for å utvandre enn andre ([Pettersen 2013](#), s. 14-15).

Uregistrert utflytting er imidlertid bare én av flere mulige forklaringer på at en del personer har ukjent status i SFP og ingen registrert inntekt. Det er selvsagt mulig å leve uten inntekt, man kan for eksempel være forsørget av ektefelle eller andre. Vi har tidligere vært inne på at en god del anser seg å være familiearbeidere, og at en høy andel av kvinnene er gift med en mann som jobber. En annen mulighet er at man jobber svart. Da vil man heller ikke sette spor etter seg i de nevnte registrene så fremt man ikke samtidig mottar velferdsytelser eller har en supplerende, legitim inntekt.

Referanser

Horgen, Erik Herstad (2014): *Innvandrere med svak tilknytning til arbeidsmarkedet – hvem er de?*, Rapport 2014/12, Statistisk sentralbyrå.

Meld. St. 6 (2012-2013). (2012): En helhetlig integreringspolitikk. Mangfold og fellesskap: 2012-2013. Oslo: Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet. (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/regpubl/stmeld/2012-2013/meld-st-6-20122013.html?id=705945>)

Nerland, Solve Mikal, Per Svein Aurdal og Erik Herstad Horgen (2011): System for persondata – versjon 9. Dokumentasjon av årgangene 2008-2009, Notater 2011/47, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/system-for-persondata-versjon-9>)

Olsen, Bjørn (2013): Innvandringen økte sysselsettingen, *Samfunnsspeilet* 5, 2013, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/ssp/5-2013>)

Pettersen, Silje Vatne (2013): *Utvandring fra Norge 1971-2011*, Rapport 2013/30, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/utvandring-fra-norge-1971-2011>)

SSB (2013): Sysselsetting blant innvandrere, registerbasert, 4. kvartal 2012: Nesten 27 000 flere innvandrere i arbeid. Publisert 20. juni 2013, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/innregsys>)